

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»**

третього рівня вищої освіти

за спеціальністю **A1 Освітні науки**
галузі знань **A Освіта**
кваліфікація **Доктор філософії з освітніх наук**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ
Голова вченої ради**

Віталій КУРИЛО
(протокол № 12 від «26» червня 2026 року)

**Освітньо-наукова програма набуває чинності
з 1 вересня 2026 року**

**Виконуючий обов'язки проректора
з науково-педагогічної роботи**

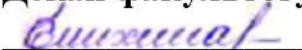
Ірина МИГОВИЧ
(наказ № 109-ОД від «26» червня 2026 року)

**СТОРІНКА ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Освітні, педагогічні науки»
третього рівня вищої освіти**

за спеціальністю **A1 Освітні науки**
галузі знань **A Освіта**
кваліфікація **Доктор філософії з освітніх наук**

ПОГОДЖЕНО:

Декан факультету педагогіки і психології

 Марина ЄПІХІНА

“12” травня 2026 р.

Завідувач кафедри педагогіки

 Людмила БУТЕНКО

“12” травня 2026 р.

Гарант освітньо-наукової програми

 Людмила БУТЕНКО

“12” травня 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму «Освітні, педагогічні науки» третього рівня вищої освіти на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності А1 Освітні науки розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту» (№2145-V III), «Про вищу освіту» (№1556-VII), Закон України «Про фахову передвищу освіту» (№2745-VIII), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікації(зі змінами) від 25.06.2020 р. № 519), Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук закладах вищої освіти (наукових установах) (№261 від 23.03.2016 р. зі змінами від 03.05.2024 р. № 507), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Наказ МОН України від 11.07.2019 р. № 977), Стратегії розвитку Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2026 – 2030 роки.

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю А1 Освітні, педагогічні науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти станом на дату затвердження освітньо-наукової програми відсутній. Освітньо-наукову програму сформовано на основі вимог законодавства України у сфері вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій, нормативних документів МОН України, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та відповідно до стратегічних пріоритетів розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2026–2030 роки».

Розроблено робочою групою спеціальності А 1 Освітні науки у складі:

1. Гарант освітньої програми (керівник проєктної групи) – Бутенко Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
2. Ваховський Леонід Цезаревич, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
3. Шехавцова Світлана Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
4. Стеценко Євген Сергійович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки другого року навчання ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Проєкт програми обговорено на засіданні кафедри педагогіки
Протокол від 17 квітня 2026 р. № 10.

Програму схвалено на засіданні вченої ради факультету педагогіки і психології
Протокол від 01 травня 2026 р. № 11.

Рецензенти:

Лобода С.М. – доктор габілітований, професор, Інститут соціальних наук та педагогіки Університету сільського господарства, м. Варшава, Республіка Польща;
Топольник Я.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи ДНВЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності А1 Освітні, педагогічні науки

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Кваліфікація – доктор філософії (PhD)
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Освітні, педагогічні науки
Обсяг освітньо-наукової програми	Термін навчання – 4 роки Обсяг освітньої складової – 60 кредитів ECTS
Наявність акредитації	Акредитовано НАЗЯВО. Сертифікат № 2116 від 29.07.2021
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл НРК України – 8 рівень EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра (спеціаліста)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	До 01.12.2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://luguniv.edu.ua/?page_id=69192
2. Мета освітньо-наукової програми	
підготовка науково-педагогічних працівників, здатних до самостійної науково-дослідницької та педагогічної діяльності у галузі освіти, викладацької роботи у закладах вищої освіти; створення умов для набуття здобувачами компетентностей, актуальних для сучасного науково-освітнього простору, оволодіння методології наукової діяльності в галузі освіти, розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності; сприяння особистісній та професійній самореалізації. Відповідно до Стратегії розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» програма орієнтована на реалізацію місії університету – надання якісної освіти в умовах цифрової трансформації суспільства, стимулювання розвитку фундаментальної і прикладної науки, формування громадянських компетентностей і зміцнення національної ідентичності	
3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	А Освіта А 1 Освіта, педагогічні науки
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова, академічна, дослідницька
Основний фокус освітньо-наукової програми	Набуття академічних знань з теорії, історії та методології педагогіки, формування компетентностей, необхідних для самостійної дослідницької діяльності в галузі освіти, проведення наукових досліджень у галузі А Освіта за спеціальністю А 1 Освітні, педагогічні науки.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма спрямована на цілісність теоретичної та практичної підготовки дослідника у галузі освіти та викладача вищої школи, розвиток дослідницького потенціалу та професійно-педагогічної компетентності здобувачів. Структурування змісту освітніх компонентів на основі системного, компетентнісного, діяльнісного підходів, принципів випереджувальності, трансдисцип-

	лінарності, інтеграції. Спрямованість наукового складника програми на задоволення індивідуальних наукових інтересів здобувачів, включеність у наукові теми, програми, проекти університетського освітньо-наукового середовища. Акцент на організацію самостійної навчальної та науково-дослідницької діяльності.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Заклади вищої освіти різних форм власності та типів; установи та заклади, що підпорядковані Міністерству освіти і науки України та іншим галузевим міністерствам; наукові установи; заклади післядипломної освіти. Види професійної діяльності: освітня (педагог у сфері освіти, підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів); науково-дослідницька (у науково-дослідних і освітніх установах); організаційно-управлінська (менеджер системи освіти).
Подальше навчання	Навчання в докторантурі за спеціальністю А 1 Освітні науки або за суміжними спеціальностями галузі знань А Освіта. Додаткова професійна освіта на основі освітніх програм вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти. Підвищення кваліфікації на основі дослідницьких грантів та стипендіальних програм.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес в єдності учіння та викладання здійснюється на основі діяльнісного, компетентнісного, особистісно зорієнтованого підходів, принципів системності, випереджувальності, трансдисциплінарності, інтегративності, сучасних освітніх технологій з використанням елементів змішаного та дистанційного навчання. Комплементарність теоретичної та практичної підготовки здобувачів забезпечується використанням компетентісно зорієнтованих завдань, варіативних індивідуально-творчих завдань, навчального моделювання, кейс-технології. Дотримання норм академічної доброчесності в освітньому процесі. Практика здобувачів орієнтована на формування умінь і навичок планування, викладання та аналізу результатів власної науково-педагогічної діяльності. Залучення здобувачів до наукових проектів та дослідницьких тем у межах наукової діяльності кафедр університету. Використання ресурсної бази університету для проведення самостійного наукового дослідження. Організаційно-методичний супровід публікаційної активності здобувачів.
Оцінювання	Формувальне оцінювання на основі принципів цілепокладання, мотивації, суб'єктності, індивідуалізації, урахування динаміки освітніх та наукових досягнень у процесі реалізації усіх складників освітньо-наукової програми. Освітній складник програми: використання накопичувальної системи, що передбачає оцінювання всіх видів аудиторної та позааудиторної роботи у процесі поточного та підсумкового контролю. Науковий складник програми: оцінювання наукової діяльності здобувачів на основі кількісних і якісних показників щодо підготовки наукових праць, участі в конференціях, підготовки окремих частин дисертації згідно індивідуального плану наукової роботи здобувача. Поточний контроль передбачає звіти здобувачів на засіданнях випускової кафедри, вченої ради факультету педагогіки і психології, підсумковий контроль – захист наукових здобутків у формі дисертації.

6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК Доктор філософії – 8 рівень НРК: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність проектувати й здійснювати комплексні дослідження на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань із філософії наукової діяльності та соціокультурних проблем.</p> <p>ЗК 2. Здатність до критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.</p> <p>ЗК 3. Готовність використовувати сучасні методи й технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.</p> <p>ЗК 4. Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність до самоменеджменту, планування й розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання.</p> <p>ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти автономно, соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність конструювати концепцію науково-педагогічного дослідження і розробляти методичні рекомендації щодо впровадження одержаних результатів дослідження у галузі А Освіта.</p> <p>СК 2. Готовність здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду і глибокого проникнення в суть педагогічних явищ і процесів із залученням широкого кола наукових джерел.</p> <p>СК 3. Здатність інтерпретувати результати педагогічного дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики впровадження в освітньому й соціокультурному середовищі, розробляти напрями подальших досліджень.</p> <p>СК 4. Здатність цілісно розуміти історію і теорію педагогіки, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику й окреслювати перспективи розвитку.</p> <p>СК 5. Володіння процедурами проектування, організації та моніторингу освітнього процесу з урахуванням необхідних перетворень в освітній сфері, в діяльності науковців, управлінців і педагогів-практиків, в процесі наукового партнерства.</p> <p>СК 6. Володіння системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою розв'язання дослідницьких і практичних завдань навчання і виховання.</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати знання з теорії та методики педагогічної діяльності у вищій школі в процесі викладання комплексу спеціальних (фахових) дисциплін, методичній, виховній діяльності в ЗВО.</p> <p>СК 8. Здатність науково супроводжувати студентоцентрикований освітній процес з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави.</p> <p>СК 9. Здатність до аналізу педагогічних інновацій у вітчизняній та зарубіжній освіті з урахуванням теорії та практики інтернаціоналізації освіти.</p>

	<p>СК 10. Здатність до неперервного саморозвитку професійно-педагогічної компетентності, дослідницьких умінь та навичок в галузі освіти.</p> <p>СК 11. Здатність до наукової та педагогічної комунікації українською та іноземною мовами з урахуванням норм та правил наукової етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК 12. Здатність використовувати сучасні цифрові технології в освіті та науковій діяльності</p>
7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 1. Здатність оперувати основними концепціями, теоріями філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій з проблем розвитку суспільства та освіти.</p> <p>ПРН 2. Здобуття ґрунтовних знань з педагогіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в освітній галузі (як вітчизняній так і зарубіжній), критичного аналізу основних концепцій, оволодіння сучасною науковою термінологією.</p> <p>ПРН 3. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук.</p> <p>ПРН 4. Здатність презентувати результати наукових досліджень, власний досвід професійної діяльності у різних формах наукової комунікації, використовувати навички академічного письма українською та іноземною, зокрема англійською, мовами у науковій та педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 5. Здатність застосовувати цифрові технології у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях.</p> <p>ПРН 6. Здатність до розуміння цінностей європейського освітнього простору, реалізації завдань інтернаціоналізації вищої освіти.</p> <p>ПРН 6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність викладача у закладах вищої освіти.</p> <p>ПРН 7. Здатність забезпечувати інтелектуальну власність на результати дослідницької/інноваційної діяльності у сфері освітніх, педагогічних наук</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Підготовку здобувачів вищої освіти (третій рівень) забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр університету (доктори, кандидати наук), які мають відповідну базову освіту, науковий ступінь доктора/кандидата педагогічних наук. Всі викладачі мають необхідну кількість наукових публікацій у фахових виданнях, наукових виданнях, що включені до провідних наукометричних баз (Scopus та Web of Science), беруть активну участь в науково-практичних конференціях різного рівня, підвищують кваліфікацію, проходять стажування у ЗВО та наукових установах України та зарубіжних країн. Науковий складник освітньо-наукової програми зумовлює залучення викладачів, які мають досвід підготовки кандидатів та докторів наук, керують науковими проєктами, науковими темами за підтримки МОН України, міжнародних наукових та благодійних організацій. Кадровий склад відповідає вимогам, визначеними відповідними ліцензійними умовами.</p>

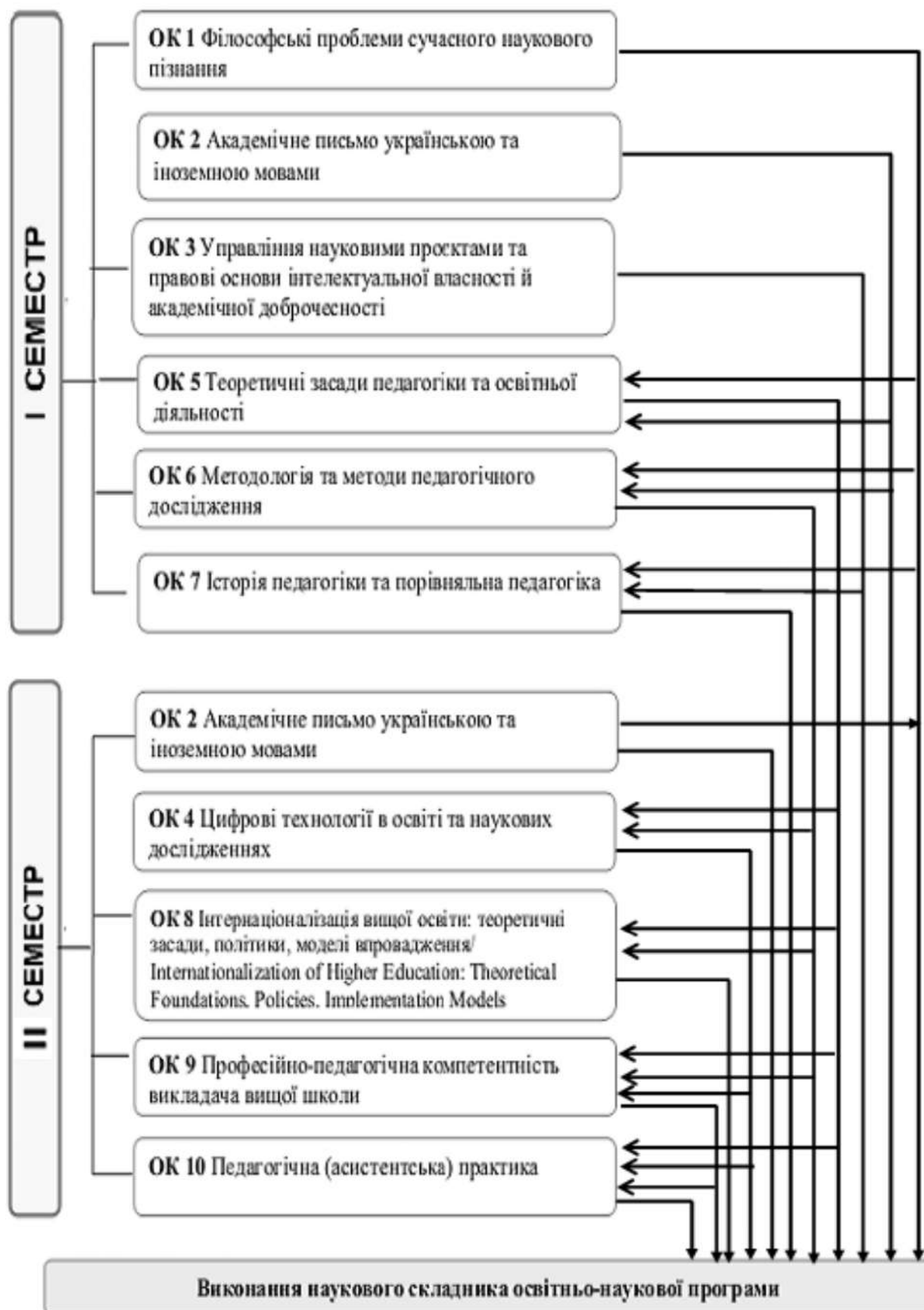
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення підготовки здобувачів освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки» відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в аудиторіях, які обладнані мультимедійними комплексами (проектор, SMART-дошка, комп'ютер, монітор для презентацій). Є доступ до наукометричних баз Scopus Elsevier та Web of Science, репозиторію університету, міжнародної бази даних Research4Life, ресурсів ACM Digital Library. Комп'ютерна мережа університету створена на основі сучасних оптоволоконних технологій, містить три незалежних канали доступу до мережі Інтернет. Максимальна швидкість мережі 1 Gg bit/sec., що забезпечує гарантовані режими роботи в онлайн одночасно з великою кількістю користувачів на платформах Zoom, Google Meet, Microsoft Teams. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання фондів бібліотеки університету, бібліотечних електронних ресурсів, репозиторію університету, що містить електронні колекції наукових та науково-методичних публікацій викладачів університету, дисертацій та авторефератів здобувачів наукового ступеня доктора та кандидата наук, які захищалися в спеціалізованих вчених радах університету. Бібліотека університету надає доступ здобувачам до наукометричних та реферативних баз даних, відкритих наукових ресурсів. Аспіранти мають можливість організувати самостійну роботу на основі електронних бібліотек, що пропонуються до відповідних освітніх компонентів та розміщуються на хмарних сервісах, на основі навчально-методичних комплексів представлених на освітньому порталі університету.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно нормативних документів освітньої галузі, на основі відповідних договорів з закладами вищої освіти та науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно договорів із зарубіжними університетами, що передбачають академічну мобільність, та в рамках програми ЄС Еразмус+.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Згідно чинного законодавства України та після вивчення курсу української мови.

2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність**Перелік компонентів ОНП**

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
1.1. обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 1	Філософські проблеми сучасного наукового пізнання	3	залік
ОК 2	Академічне письмо українською та іноземною мовами	6	залік
ОК 3	Управління науковими проектами та правові основи інтелектуальної власності й академічної доброчесності	6	залік
ОК 4	Цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях	3	залік
1.2. Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 1.1		3	залік
Загальний обсяг ОК циклу загальної підготовки: 21 кредит ECTS			
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
2.1. обов'язкові компоненти ОНП			
ОК 5	Теоретичні засади педагогіки та освітньої діяльності	3	екзамен
ОК 6	Методологія та методи педагогічного дослідження	6	екзамен
ОК 7	Історія педагогіки та порівняльна педагогіка	3	екзамен
ОК 8	Інтернаціоналізація вищої освіти: теоретичні засади, політики, моделі впровадження/ Internationalization of Higher Education: Theoretical Foundations, Policies, Implementation Models	3	екзамен
ОК 9	Професійно-педагогічна компетентність викладача вищої школи	3	екзамен
Практики			
ОК 10	Педагогічна (асистентська) практика	9	залік
2.2. Вибіркові компоненти ОНП			
ВК 2.1		3	залік
ВК 2.2		3	залік
ВК 2.3		3	залік
ВК 2.4		3	залік
Загальний обсяг ОК циклу професійної підготовки: 39 кредитів ECTS			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60 кредитів ECTS	

* Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів – 15 кред.

Структурно-логічна схема ОНП

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється за двома формами: проміжна атестація; підсумкова атестація.

Метою проміжної атестації є контроль за виконанням аспірантами індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи за всіма складниками, передбаченими освітньо-науковою програмою та навчальним планом. Аспіранти наприкінці кожного семестру звітують про виконання індивідуального навчального плану (I рік навчання) та індивідуального плану наукової роботи (I – IV роки навчання) на засіданні кафедри та/або вченої ради факультету. Результати вносять до протоколу засідання кафедри та/або вченої ради факультету, до індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи аспіранта.

Підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює разова спеціалізована вчена рада на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Стан готовності дисертації здобувача вищої освіти до захисту визначає науковий керівник (або приймають консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ІК	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+		+			+	+		+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3		+	+			+		+	+	+
ЗК 4		+	+	+		+		+		+
ЗК 5			+	+				+		+
ЗК 6	+				+	+			+	+
ЗК 7				+				+		+
СК 1	+					+				+
СК 2	+			+	+	+		+		+
СК 3				+						+
СК 4						+	+			
СК 5			+	+				+		+
СК 6					+		+		+	+
СК 7		+	+	+	+			+		+
СК 8								+		+
СК 9					+	+	+		+	
СК 10								+		+
СК 11		+								+
СК 12				+	+	+	+		+	+

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ПРН 1	+					+				
ПРН 2					+	+	+	+		+
ПРН 3						+				+
ПРН 4		+				+			+	+
ПРН 5				+	+			+		+
ПРН 6					+			+	+	+
ПРН 7			+	+						